

Polska

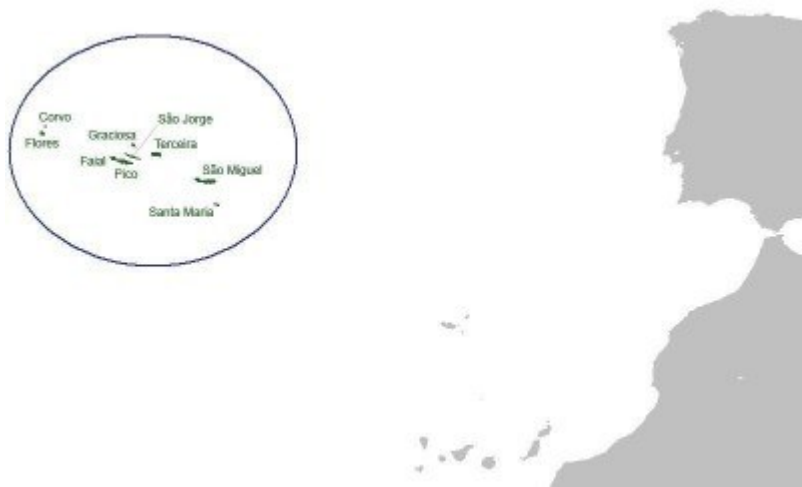

AUTONOMICZNY REGION AZORÓW

2016-01-11 14:43:52

Autonomiczny Region Azorów jest uznawany za granicę zachodnią Unii Europejskiej. Archipelag Azorów składa się z 9 głównych wysp podzielonych na trzy oddzielne grupy: Grupa Zachodnia – Corvo i Flores; Grupa Środkowa – Faial, Graciosa, Pico, São Jorge i Terceira; Grupa Wschodnia – Santa Maria i São Miguel oraz pas skał i raf oceanicznych znajdujących się na północnym wschodzie.

Obszar całkowitej powierzchni wynosi 2.322 km². Archipelag dysponuje linią brzegową o długości 943 km. Wody podziemne stanowią główne źródło zaopatrzenia w wodę, zaspokajając 97% zapotrzebowania ludności. Region posiada zapewnioną rozbudowaną sieć usług transportu morskiego i powietrznego, a także sieć dróg dostosowaną do górskiej rzeźby terenu oraz rozłożenia zaludnienia. Jest to również miejsce rozrodu, rozwoju i odpoczynku wielu gatunków zwierząt morskich dzięki bogactwu i rozprzestrzenieniu siedlisk (8 722,7 hektarów).

W związku ze swoim wulkanicznym pochodzeniem i położeniem geograficznym, wyspy są wystawione na wysokie ryzyko wystąpienia klęsk żywiołowych.

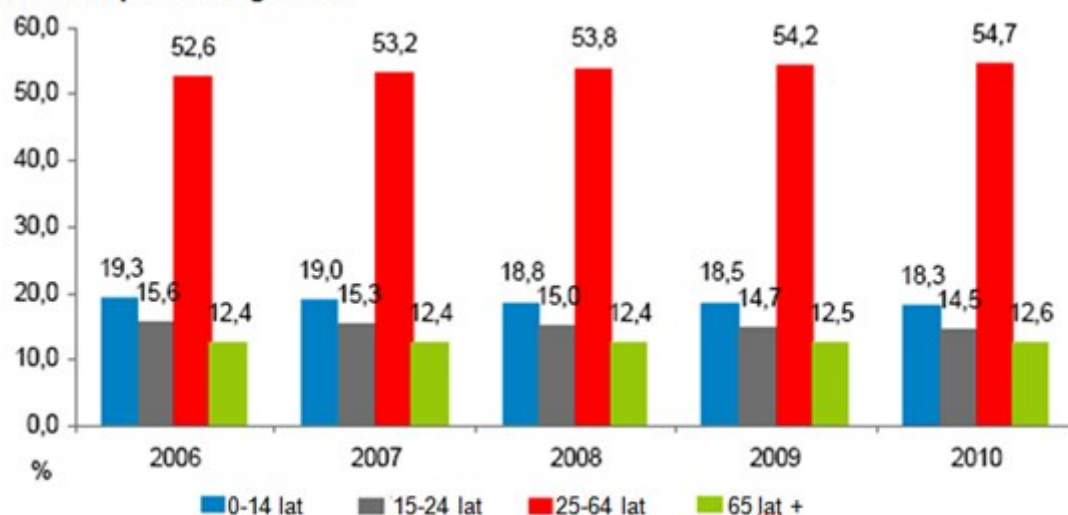
Warto również zaznaczyć, iż Azory posiadają największy na poziomie krajowym procent młodej populacji (17,9%) i najniższy osób starszych (12,4%). Pomimo iż całokształt działalności gospodarczej tego regionu jest niewielki (2% WDB krajowego), to wskaźnik produktywności jest wyższy od średniej krajowej. Pod względem zróżnicowania sektora rolniczego Azory są również drugim największym regionem europejskim w produkcji przeznaczonych na eksport kwiatów Protea – rośliny ozdobnej, uprawianej na siedmiu wyspach archipelagu.

Azory to również wyjątkowo malowniczy region, pełen naturalnego piękna, co czyni go bardzo atrakcyjnym kierunkiem turystycznym (w 2011 r. zarejestrowano ponad 1 mln noclegów). Sektor turystyczny odgrywa wiodącą rolę dla rozwoju regionu, natomiast sektor usług reprezentuje 72% WDB oraz 65% zatrudnienia regionu.

Ludność

Spośród około 246 tysięcy mieszkańców 9 wysp, São Miguel skupia ponad połowę ludności zamieszkującej archipelag. Prognoza Eurostatu na rok 2025 przewiduje 236 tys. mieszkańców. Młode społeczeństwo, tj. osoby w przedziale wiekowym 0-24 lat, stanowi 33% ogółu i wykazuje się wskaźnikami zależności i starzenia niższymi niż w Portugalii Kontynentalnej. Wskaźnik przyrostu rzeczywistego był równy w 2010 roku 0,2%, tj. powyżej średniej krajowej (-0,01%), z czego przyrost naturalny (0,12%) był wyższy od salda migracji (0,06%).

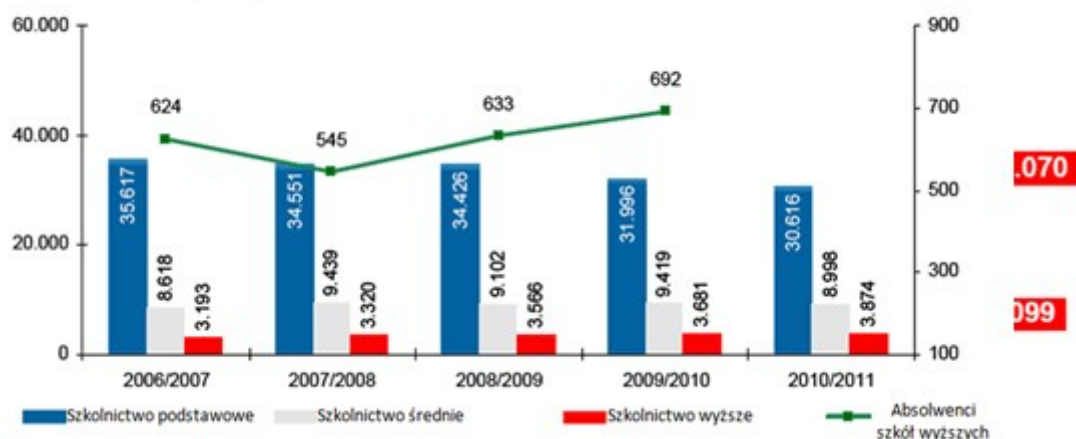
Ludność / podział wg wieku

Źródło: INE

W roku szkolnym 2010/2011 liczba uczniów uczęszczających do szkół podstawowych i średnich na Azorach stanowiła 3% ogółu uczniów w Portugalii na obu poziomach szkolnictwa. W latach 2006/2007 – 2010/2011 liczba zapisów do szkół wyższych wzrosła o ok. 21%. Istnieją dobre możliwości edukacyjne oraz oferta kierunków specjalistycznych o innowacyjnym charakterze.

Liczba uczniów wg stopnia nauczania/liczba absolwentów

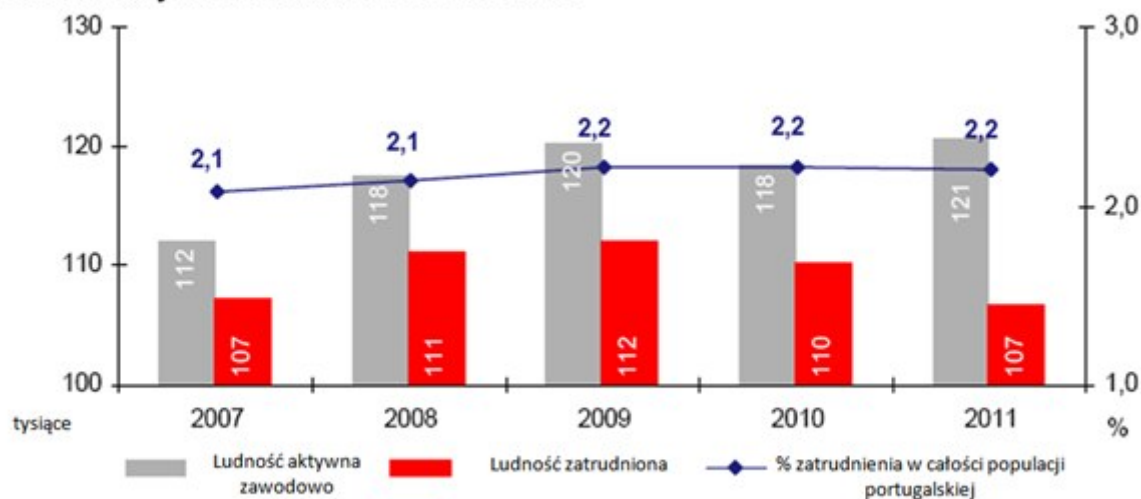

W pięciu placówkach kształcenia wyższego znajdujących się na Azorach zarejestrowanych było ponad 3800 studentów, a 657 zostało absolwentami. Największe zainteresowanie wśród studentów wzbudzały specjalizacje ekonomiczne (zarządzanie/ekonomia/rachunkowość), medycyna, kierunki biologiczne oraz inżynieria i matematyka (odpowiednio: 17,6%, 16%, 7,5% i 3,8% wszystkich studentów oraz 21%, 15,7%, 6,5% i 0% wszystkich absolwentów). Około 21% studentów wybrało studia związane z obszarem Nauk i Technologii.

Zatrudnienie

Ludność aktywna zawodowo (2011): 121 tys. osób (2,2% ogółu kraju). Ludność zatrudniona (2011): 107 tys. osób (2,2% ogółu kraju). Wskaźnik zatrudnienia osób w wieku powyżej 15 lat bardzo bliski średniej krajowej (53% vs. 53,5%); wskaźnik aktywności zawodowej w tym samym przedziale wiekowym jest nieznacznie niższy od średniej krajowej (59,8% vs 61,3%).

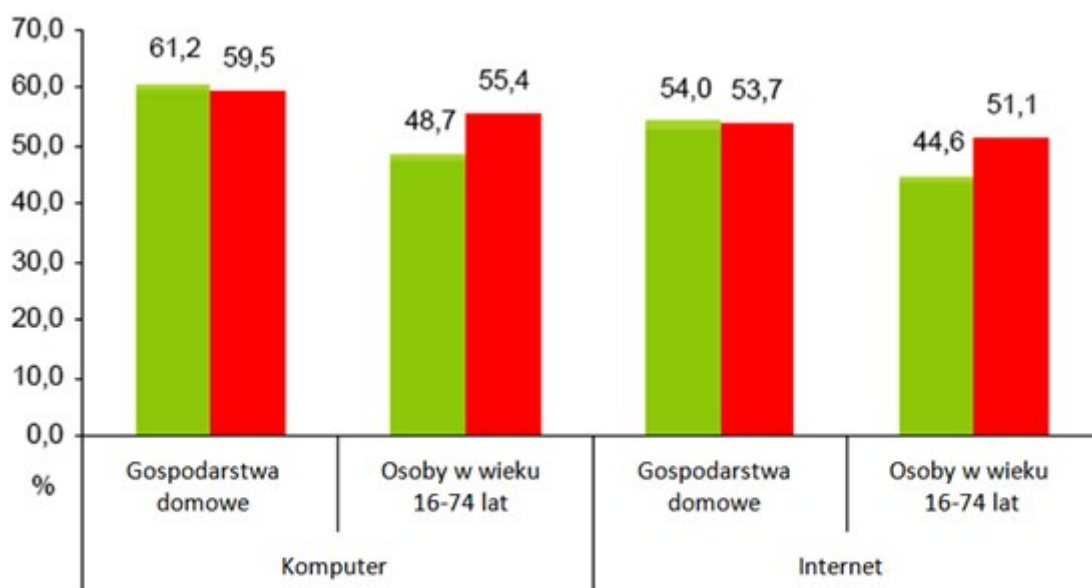
Ludność aktywna zawodowo / Zatrudnienia

Źródło: INE

Dostęp do komputera i Internetu

Niemal 49% osób w grupie wiekowej 16-74 lat korzysta z komputera, a 45% posiada dostęp do Internetu.

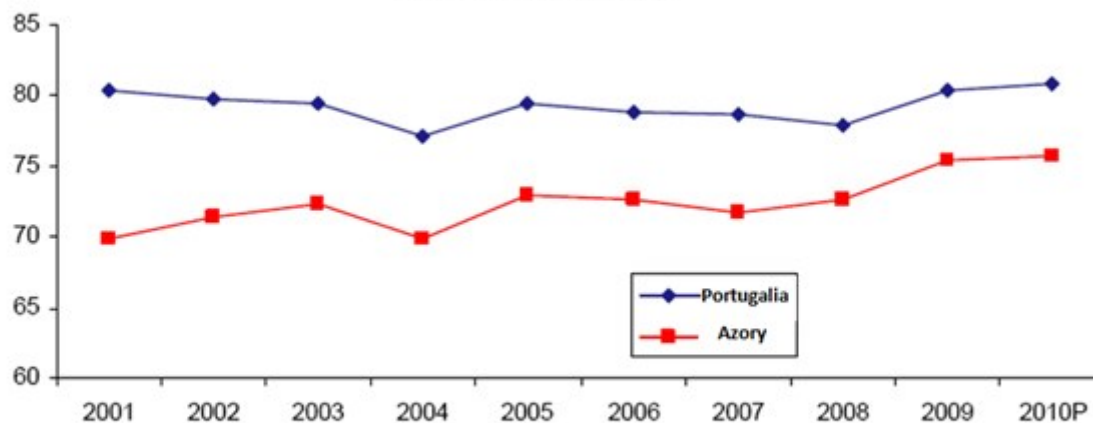

Źródło: INE

Gospodarka

Produkt Krajowy Brutto Autonomicznego Regionu Azorów (2010) wyniósł 3,8 mld euro, tj. 2,2% całej Portugalii; wzrost o 2,1% w porównaniu z rokiem 2009. PKB per capita: 15,2 tys. euro w roku 2010 (wskaźnik dochodu 94, Portugalia = 100; 76: UE27 = 100)

Produkt Krajowy Brutto (PKB) mierzony parytetem siły nabywczej (wskaźnik UE27=100)

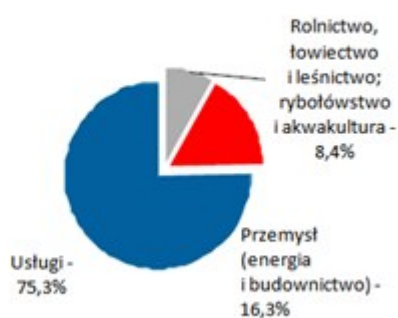

Źródło: INE

P – Przewidywania

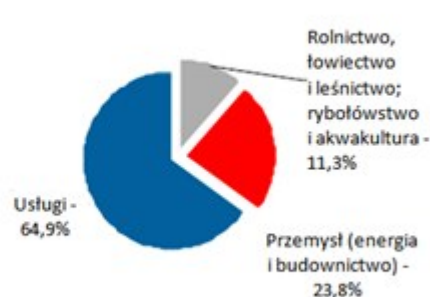
Średnia roczna stopa wzrostu PKB (2001-2010): 3,7% (średnia krajowa 2,8%).

WDB / Sektor Działalności - 2010

Źródło: INE

Zatrudnienie / Sektor Działalności - 2010

Podział wygenerowanego bogactwa podkreśla dużą wagę sektora pierwotnego w porównaniu z innymi regionami Portugalii.

Obroty handlowe uzyskane w Autonomicznym Regionie Azorów w roku 2009 wyniosły 5,1 mld euro (740 milionów euro w przemyśle przetwórczym), co odpowiada 1,5% obrotów krajowych i 1,0% obrotów przemysłu przetwórczego.

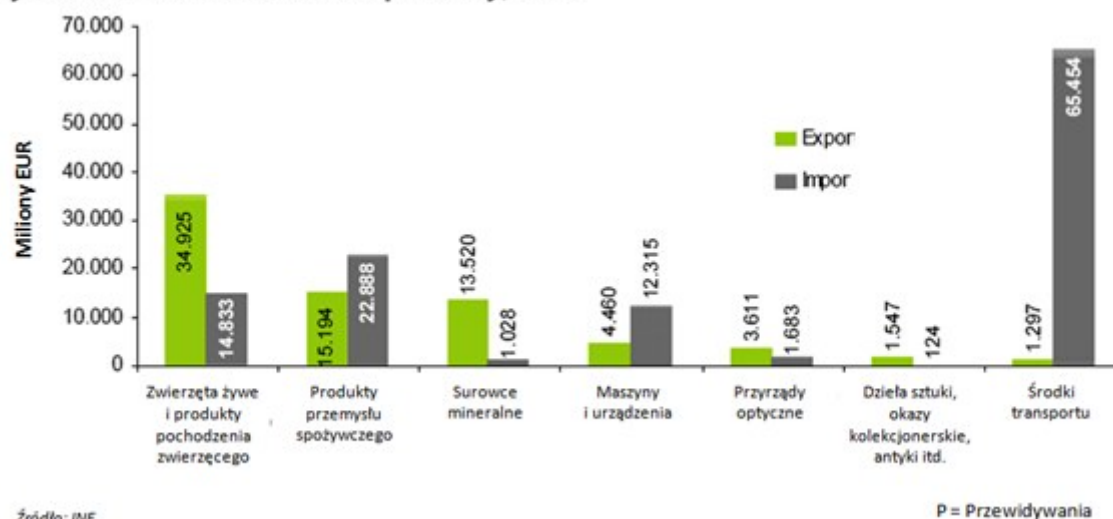
Szczególne znaczenie w gospodarce regionu mają sektory tradycyjne: rolno-spożywczy, rolno-hodowlany, rolno-leśniczy, rybny i przetwórstwa rybnego. W roku 2011 region odnotował także wysokie dodatni bilans handlowy. Pierwszy raz od 5 lat eksport wzrósł o 57% (0,1% ogółu krajowego).

Wymiana handlowa

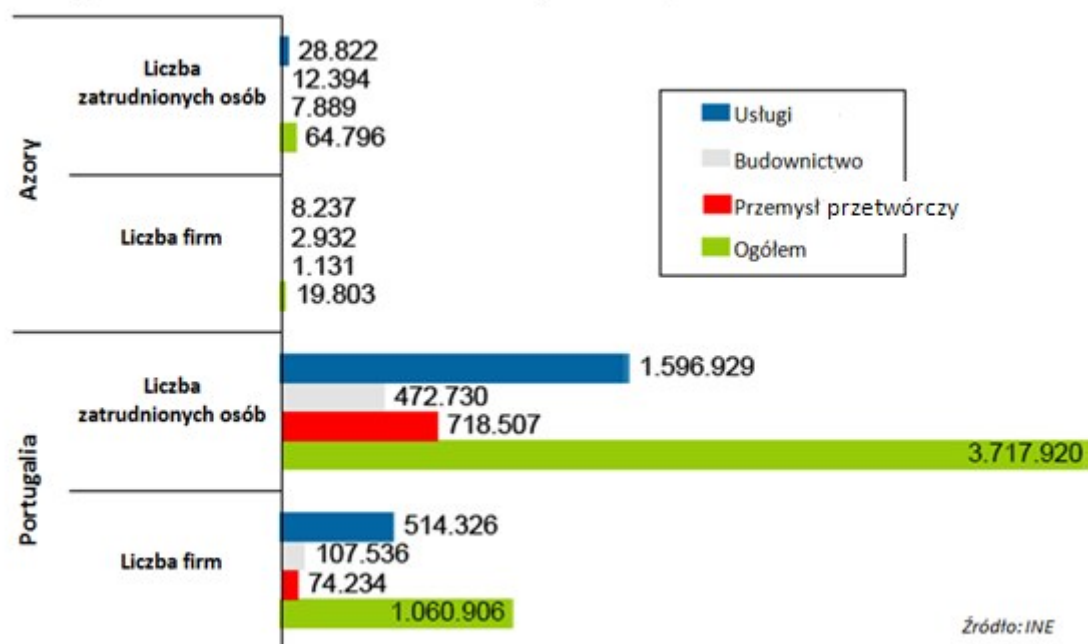
Pięciu głównych odbiorców produktów Autonomicznego Regionu Azorów to: Hiszpania, Holandia, Włochy, Francja i Cypr. Ponad 65% eksportu stanowią produkty spożywcze.

Wymiana handlowa – Główne produkty, 2010P

Udział eksportu wyrobów zaawansowanej technologii w całym eksporcie krajowym w roku 2011 wyniósł 5,1%. W Autonomicznym Regionie Azorów działa niemal 20 tysięcy przedsiębiorstw, których łączne obroty wynoszą ponad 5 mld euro i które zatrudniają ponad 64 tys. osób. Jeśli chodzi o strukturę i rozmiar przedsiębiorstw, można stwierdzić, że przeważają małe przedsiębiorstwa.

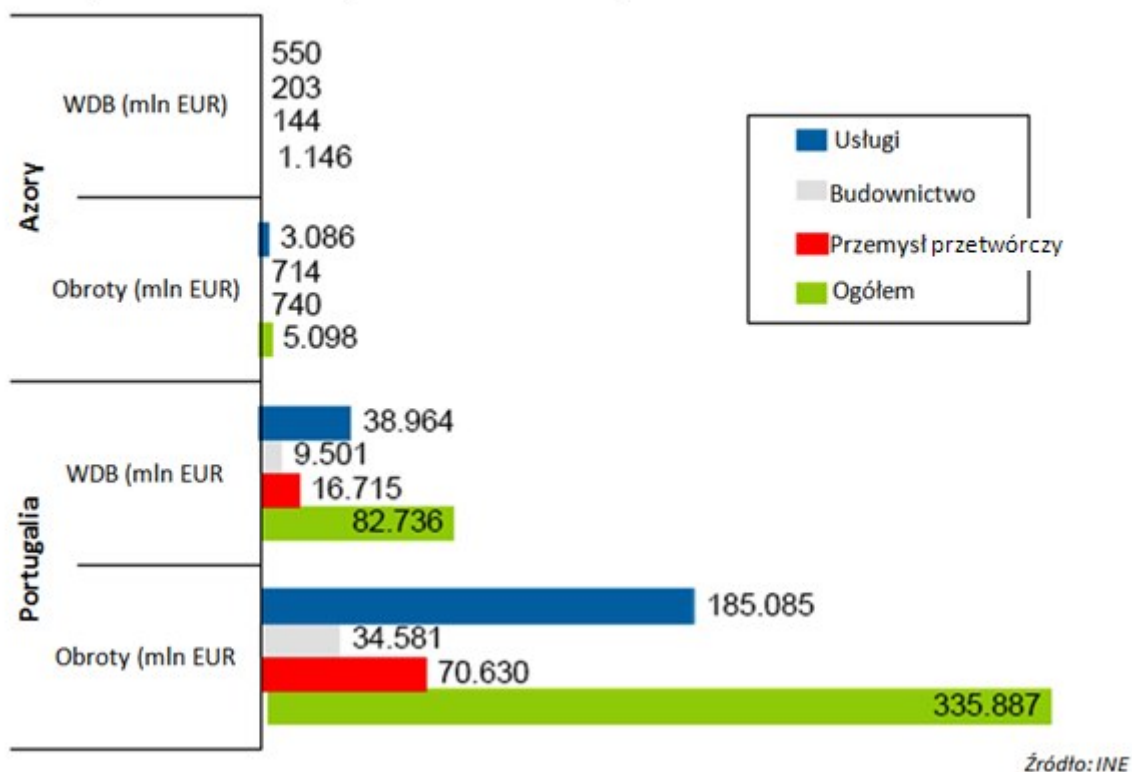
Przedsiębiorstwa - liczba i ilość zatrudnionych osób, 2009

W przemyśle przetwórczym działa tysiąc przedsiębiorstw, których obroty wynoszą blisko 700 mln euro i które zatrudniają około 8 tys. pracowników. Szczególne znaczenie mają następujące sektory: spożywczy (24% obrotów całego przemysłu przetwórczego), drzewny i korkowy (22,4%) oraz produktów metalowych (15,7%).

Liczba przedsiębiorstw eksportujących (w 2010 r.): 69 (0,4% ogółu krajowego).

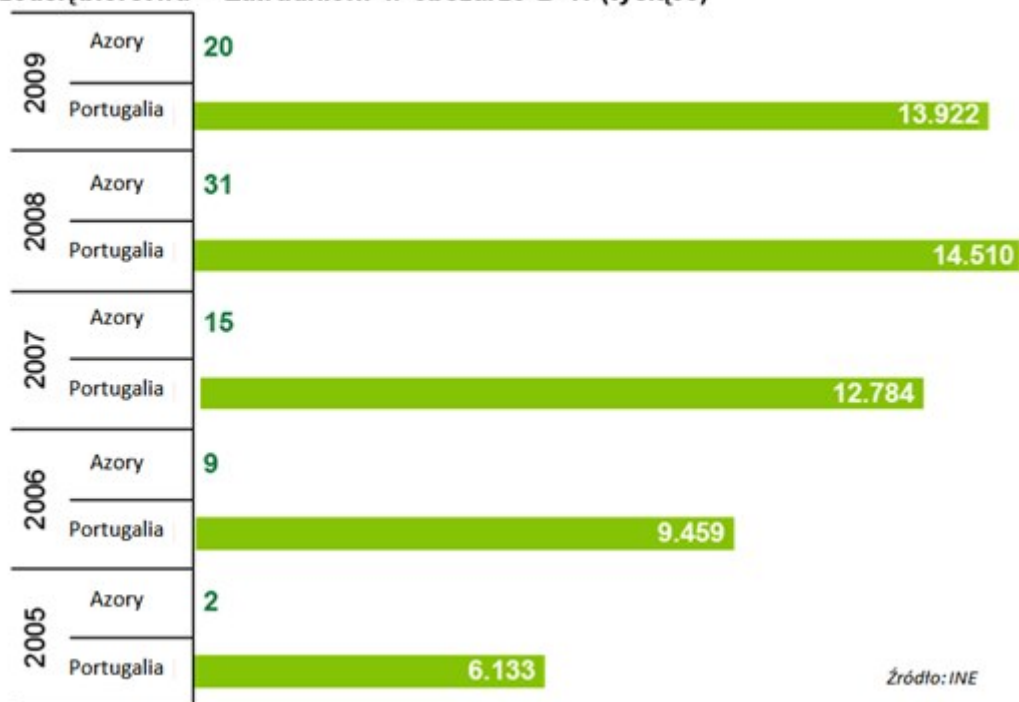
Przedsiębiorstwa – obroty handlowe i WDB, 2009

W regionie działa ponadto 33 ośrodków badawczych (B+R) o światowym prestiżu.

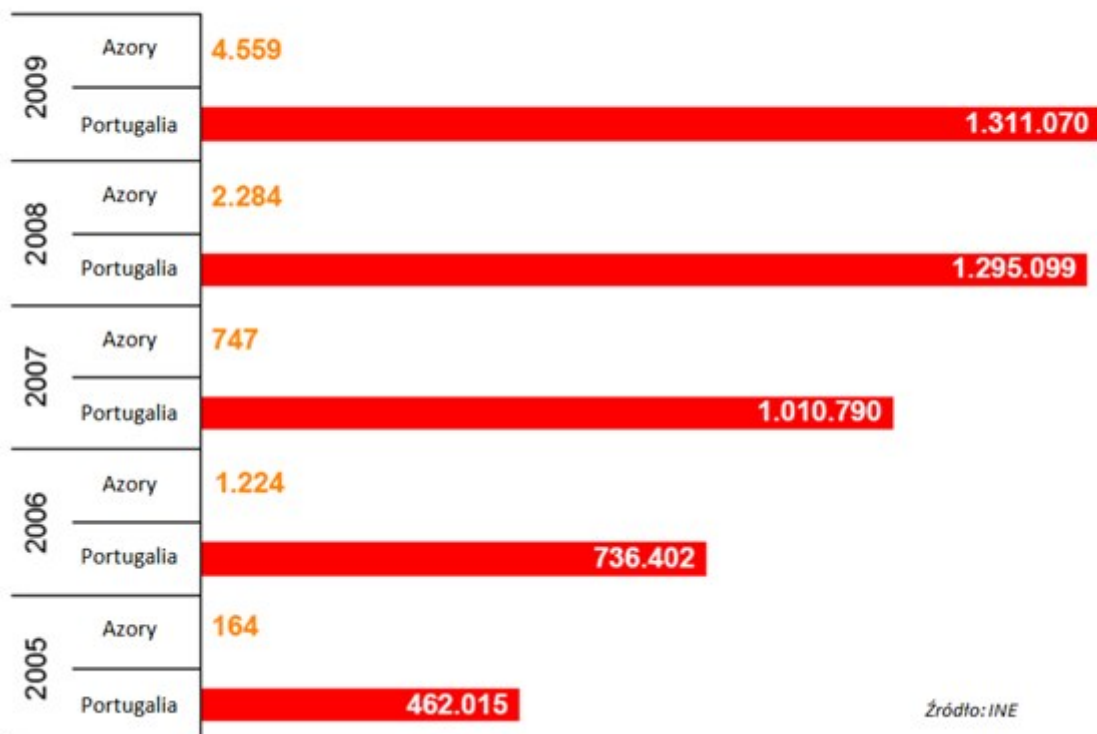

Przedsiębiorstwa – Zatrudnieni w obszarze B+R (tysiące)

W latach 2005-2009 zatrudnienie pracowników w obszarze B+R wzrosło dziesięciokrotnie, a wydatki zwiększyły się ze 164 tys. do 4,6 mln euro.

Przedsiębiorstwa – wydatki na obszar B+R (w tysiącach euro)

ANEKS STATYSTYCZNY

Ogólne dane

Stolica	Ponta Delgada
Inne ważne miasta	Horta i Angra do Heroísmo
Powierzchnia	2 322 km ²
Ludność (2010)	245 811 mieszkańców, Gęstość zaludnienia: mieszkańców/km ² : 105,9
Kompozycja archipelagu	Dziewięć wysp i kilka niezamieszkanym wysepek (np. Formigas). Na przestrzeni 650 km rozciągają się trzy główne grupy wysp (grupa zachodnia: Flores i Corvo , grupa centralna: Faial , Pico , São Jorge , Graciosa i Terceira , grupa wschodnia: São Miguel i Santa Maria).
Charakterystyka geomorfologiczna	Archipelag pochodzenia wulkanicznego, z wyjątkiem wyspy Santa Maria. Wyspa São Miguel jest nadal obszarem aktywnym sejsmicznie
Flora	Złożona z około 56 endemicznych gatunków roślinności, jednych z najbardziej interesujących w Europie, jak np. jałowiec azorski, ostrokrzew kolczasty, kalina wawrzynowata, typowe dla Azorów krzewy wrzosowe, itd.
Fauna	Ptaki wędrowne, psy rasy cão de fila de São Miguel, gatunki wodne interesujące dla wędkarstwa sportowego
Sektor rolniczy (główna działalność rolnicza)	Kukurydza, wilec ziemniaczany (słodki ziemniak), pszenica i pochrzyn. Hodowla bydła. Działalność rybacka (w szczególności połów tuńczyka) i tradycyjny połów wielorybów.

Sektor przemysłowy (główne gałęzie przemysłowe)	Oprócz przemysłów związanych z sektorem rolniczym (zwłaszcza produkty mleczne i ich pochodne) oraz rybołówstwa rozwija się kilka innych małych przemysłów przetwórczych
Infrastruktura	3 porty morskie - Ponta Delgada, Praia da Vitória, Horta (pasażerski i handlowy); 9 lotnisk - Ponta Delgada, Horta, Santa Maria, Flores, Graciosa, Pico, S. Jorge, Corvo, Flores; 5 marin/portów jachtowych - Ponta Delgada, Horta, Vila Franca do Campo, Praia da Vitória, Angra Heroísmo
Liczba eksportujących firm (2010)	69
Usługi	Turystyka

Główne wskaźniki ekonomiczne

Wskaźnik	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
PKB [w mln euro]	2.887	3.018	3.199	3.546	3.689	3.650	3.728
PKB per capita [w tys. euro]	12,0	12,5	13,2	14,6	15,1	14,9	15,3 (16,5 - 2011r.*)
Wartość Dodana Brutto - WDB [w mln euro]	2.510	2.597	2.738	3.062	3.202	3.221	3.279 (3.230 - 2011r.*)

Inwestycje brutto w kapitale trwałym [w mln euro]	1.036	1.290	871	983	1.026	971,8	865
Dochód brutto rodzin [w mln euro]	2.165	2.250	2.348	2.588	2.773	2.798	-
Zatrudnienie [w tys. osób]	103,2	104	104	106	107	105	103 (107 - 2011r.*)

Źródło: INE - Narodowy Instytut Statystyki w Portugalii

Dane uzyskane na podstawie opracowania „As Regiões de Portugal - Região dos Açores” portugalskiej Agencji ds. Inwestycji i Handlu Zagranicznego Portugalii (Agência para o Investimento e Comércio Externo de Portugal).

INNOWACYJNA GOSPODARKA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

**MINISTERSTWO
ROZWOJU**

**UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO**

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego